

Vroege interventie centraal

Nieuwsbrief van het expertisecentrum vroege interventie Helping Young People Early (HYPE)

*Innovatie als sleutel tot het verbeteren van het dagelijks functioneren
van jongeren met psychische kwetsbaarheid*

Nummer 3, januari 2021

In deze nieuwsbrief

- **HYPE 2021: een nieuwe stap voor het Expertisecentrum Vroege Interventie HYPE**
- **Afronding training eerste opleidingsgroep CAT in Nederland**
- **Contact met lotgenoten bij zelfbeschadiging**
- **Interventie voor jongeren met zelfbeschadiging: PRIMARY study**
- **Dissertatieprijs voor dr. Marike Deutz**
- **Interview met onze collega's van jongvolwassenen regio Gooi en Vechtstreek**
- **Direct verwijzen naar HYPE via ZorgDomein**
- **Online Symposium vanuit behandelteam HYPE en de onderzoeksgroep BPD YOUNG**
- **HYPE jongeren-platform**
- **Inschrijven op deze nieuwsbrief!**

HYPE in 2021

Nieuwe stap in de ontwikkeling van HYPE

Per 1 januari 2021 geeft het Expertisecentrum Vroege Interventie HYPE haar werkzaamheden vorm vanuit Innova. Deze stap zetten wij om de integratie tussen diagnostiek, behandeling, scholing en wetenschappelijk onderzoek goed te kunnen vormgeven en daarmee een proeftuin te zijn voor zorginnovatie. Daarnaast zijn we met HYPE het traject gestart om ons op te maken voor TOP-GGZ erkenning en hebben wij plannen voor verdere uitbreiding van het team, zodat HYPE zich optimaal kan richten op vroege interventie voor jongeren in transitie naar volwassenheid (12-25 jaar).

Wat betekent dit voor collega's binnen en buiten GGz Centraal?

Alle teams van GGz Centraal kunnen een beroep blijven doen op het Expertisecentrum Vroege Interventie HYPE. Niet alleen voor verwijzing voor diagnostiek of behandeling van jonge mensen van 12-25 jaar, maar ook voor consultatie of second opinions, vragen voor scholing op het gebied van persoonlijkheidsstoornissen, transitiepsychiatrie of het omgaan met risicovol gedrag zoals zelfbeschadiging en suicidaliteit.

Daarnaast blijven de collega's van HYPE meedraaien in de crisisdienst en organisatie van referaten. Ook blijven ze voorlopig vanuit de Westsingel te Amersfoort hun werkzaamheden doen. Dus we blijven graag samenwerken en gaan graag samen het gesprek aan over hoe de zorg voor kwetsbare jonge mensen steeds weer verbeterd kan worden. We zijn daarbij specifiek alle collega's van Fornhese dankbaar voor de fijne samenwerking en de kans die we hebben gekregen om onder de vleugels van Fornhese te kunnen uitgroeien naar de stap!

Afronding training eerste groep Cognitive Analytic Therapy (CAT) in Nederland door trainers HYPE

Op dinsdag 1 december 2020 was een bijzondere dag in de trainingen rond Cognitive Analytic Therapy (CAT). Die dag ronden namelijk de deelnemers van de eerste groep behandelaren hun cursorisch gedeelte van de opleiding af, die voor het eerst vanuit Nederland is opgeleid.

Behandelaren van het HYPE team van GGz Centraal en van Kenter Jeugdhulp, die twee jaar geleden aan de opleiding zijn begonnen, hebben het cursorisch gedeelte van de 'CAT Practitioner' en 'CAT Skills' training goed afgerond. De Nederlandse trainers – Christel Hessels en Anneke Gielen – die zelf opgeleid zijn door Orygen Australia, mochten de Nederlandse groep feliciteren.

In de training hebben Christel en Anneke overigens nauw samengewerkt met internationale docenten uit Australië en Engeland die ook een aantal trainingdagen verzorgd hebben.

Positieve evaluatie

We kijken tevreden terug op een enthousiaste en inspirerende opleidingsgroep die de opleiding positief heeft geëvalueerd. Zij geven ook aan het geleerde relationele en tijdsgelimiteerde model als waardevol voor hun dagelijkse werk te beschouwen. Overigens ook voor hun werkzaamheden met andere doelgroepen dan mensen met een borderline persoonlijkheidsstoornis.

CAT vereniging

In 2021 staat op de planning om de Nederlandse CAT-vereniging op te richten volgens de internationale standaard van CAT-verenigingen in andere landen, zoals het Verenigd Koninkrijk, Australië, Nieuw-Zeeland, Finland, Spanje, Italië en Griekenland.

Nieuwe opleiding

In januari 2021 start een tweede groep, en we treffen de voorbereidingen voor de start van een volgende training begin 2022. De opleiding tot CAT-practitioner duurt 2 à 2,5 jaar en bestaat uit 18 trainingdagen, 80 supervisies en een persoonlijke leertherapie-ervaring vanuit het CAT-model.

Heb je interesse?

Neem dan contact op met Anneke Gielen, a.gielen@ggzcentraal.nl.

Contact met een lotgenoot

Stichting zelfbeschadiging

10Zo'n 15% van de jongeren beschadigt zichzelf weleens. Ze doen zichzelf opzettelijk pijn door zich te snijden, branden, krassen of krabben. Soms zo erg dat ze op de spoedeisende hulp terecht komen. Bij jongens gaat zelfbeschadiging vaak samen met alcohol en drugsgebruik.

Mensen die zichzelf beschadigen doen dat niet om dood te gaan, maar om overleefd te blijven. Het is een teken dat iemand klem zit. Ondanks dat zelfbeschadiging voor de mensen een gevoel van opluchting kan geven, nemen de negatieve gedachten en gevoelens het daarna weer over. Stoppen is vaak moeilijk. Erover praten ook. Veel mensen ervaren een taboe op zelfbeschadiging en nemen niet zo gemakkelijk iemand in vertrouwen. Naasten vinden het vaak heftig om te zien dat een dierbare zichzelf beschadigt.

Contact met een lotgenoot kan een waardevolle aanvulling zijn op professionele hulp. Het kan fijn zijn om af en toe met iemand te spreken of te mailen die begrijpt wat je doormaakt.

Beschadig je jezelf of ben je naaste van iemand die zichzelf beschadigt?

Dan kun je terecht bij de Stichting Zelfbeschadiging. Een organisatie voor en door ervaringsdeskundige vrijwilligers. Dat kan via e-mail, telefoon, social media of op het forum. De vrijwilligers bieden een luisterend oor en geven tips, maar hebben bijvoorbeeld ook alternatieven bedacht die helpen om te stoppen met zelfbeschadiging. Ook hulpverleners kunnen er terecht voor advies of een training.

Wil je je eigen ervaring met zelfbeschadiging inzetten voor anderen? Ook dan kun je bij de stichting zelfbeschadiging terecht.

Meer weten?

Op de website www.zelfbeschadiging.nl staat informatie voor lotgenoten, naasten en professionals. Speciaal voor jongeren is er de site www.sameninmijnschoenen.nl. De Stichting Zelfbeschadiging geeft voorlichtingsbijeenkomsten aan hulpverleners, op scholen, in het welzijnswerk of aan lotgenoten en naasten. Interesse of vragen? Mail dan naar stichting@zelfbeschadiging.nl.

PRIMARY study

Nieuwe interventie gericht op emoties en sociale relaties voor jongeren met zelfbeschadiging.

Specifiek voor jongeren in de leeftijd 12-25 jaar met zelfbeschadiging is er de PRIMARY study.

Op dit moment moet je - als je aangemeld bent bij GGz Centraal - vaak wachten tot je hulp krijgt. PRIMARY is een nieuwe en laagdrempelige manier van hulp tijdens het wachten op de intake. Op deze manier kun je direct aan de slag.

PRIMARY staat voor 'Pre-Intervention Monitoring Affect and Relationships in Youth'.

Onderzoekers van GGz Centraal en de Universiteit Utrecht onderzoeken of PRIMARY jongeren helpt inzicht te krijgen in waar ze tegenaan lopen.

De PRIMARY-studie heeft nu een eigen website! Volg de ontwikkelingen hier: www.ggzcentraal.nl/primary

Daarnaast zijn de onderzoekers voor zowel jongeren als verwijzers bereikbaar via primary@ggzcentraal.nl

Wij feliciteren onze collega Marike Deutz!

Marike Deutz heeft de 'dissertatieprijs van het Utrecht Centre for Child and Adolescent Studies (CAS) van de Universiteit Utrecht' gewonnen! Haar proefschrift, getiteld 'Dysregulation in Childhood and Adolescence. Measurement, Development, and Correlates', heeft zij in maart 2019 verdedigd. Inmiddels zijn alle vijf de studies uit het proefschrift gepubliceerd.

Marike werkte twee jaar als universitair docent aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Inmiddels werkt zij bij het Expertisecentrum Vroege Interventie HYPE als senior onderzoeker. Zij doet onderzoek naar borderline persoonlijkheidsproblematiek bij jongeren.

Interview met 2 collega's van jong-volwassenen regio Gooi en Vechtstreek

Anne Sanders, psychotherapeut en Elske Kraan, klinisch psycholoog.

Waarom het team meedoet met wetenschappelijk onderzoek?

Anne: We zijn van oudsher een afdeling waar we veel doen met vragenlijstonderzoek. Waar mogelijk nemen wij elke 10 weken vragenlijsten af en gebruiken deze actief in de behandeling. Toen aan onze afdeling de kans werd geboden om mee te doen aan het BPD Young onderzoek, was het alleen maar logisch om hier ja op te zeggen. We namelijk al dat het een mooie aanvulling kan zijn om d.m.v. vragenlijsten ook iets te kunnen zeggen over de persoonlijkheid, de eventuele kwetsbaarheid en diens coping. We nemen de vragenlijsten voor de start van de diagnostiekdag af.

Elske: Daarnaast is er ook een andere kant die wij belangrijk vinden om mee te nemen. Ondanks dat de laatste jaren veel meer aandacht is voor onderzoek naar jongeren en hun persoonlijkheidsontwikkeling, zijn er nog steeds te weinig onderzoeken specifiek bij deze groep gedaan. We weten daarom hoe belangrijk het is om een grote database voor deze doelgroep aan te leggen, zodat we meer zicht krijgen op de persoonlijkheidsontwikkeling. Wij vinden het belangrijk dat ons team hieraan meewerkt.

Kunnen jullie iets vertellen over de diagnostiekdag?

Anne en Elske: De diagnostiekdag is een dag waarop we alle onderzoeken doen die nodig zijn om te begrijpen wat er aan de hand is om tot een goed behandeladvies te komen. Het voornaamste doel is om behalve gedegen diagnostiek, ook samen met de jongere en zijn naasten gezamenlijke taal voor de problematiek te ontwikkelen. En natuurlijk ook behandeldoelen te formuleren, waarin als eerste de patiënt, maar ook zijn naasten zich kunnen vinden.

Ons diagnostiekteam begint de dag met een voorbereiding vanuit de intake, de uitkomsten van de vragenlijsten en andere aanwezige stukken om de eerste hypothesen te vormen. Om aan het einde van de dag samen met de patiënt en naasten in gesprek te gaan over de ontwikkeling, de wijze waarop het probleem zich uit en het gezin. We kijken dus niet alleen wat er aan de hand is, maar ook vormen we een visie waarom dit is ontwikkeld. Uiteindelijk willen we richting geven aan hoe de problematiek te behandelen.

Dat is zeer uitgebreid, echt een case-study:

Anne: Jazeker, het is een mooi startpunt van de behandeling waar familie, de metingen samen laat komen met de ontwikkeling en klachten/problemen van de jongeren.

Elske: we proberen echt een totaalbeeld van iemand te krijgen. We weten namelijk, als we snel een goede passende behandeling bieden, de kans dat we een progressieve ontwikkeling van problematiek kan worden tegengegaan. Dat betekent dat de jongere zo goed mogelijk mee kunnen blijven doen met zijn leeftijdsgenoten en het voorkomt toekomstige problemen. Wij geloven dat deze dag hieraan bijdraagt.

Zijn er ook nadelen om deel te nemen aan het onderzoek?

Anne: Niet direct. Al zouden we willen dat we al meer wisten. Om nog beter onderscheid per jongere te kunnen maken, beter kunnen inschatten wat de mate van kwetsbaarheid van iemand is en wat de mate van de beschermende factoren is. Dan kunnen we nog persoonsgerichter behandeling aanbieden.

Wat zijn de voordelen van deelname?

Ondanks dat we ongeduldig nu al meer willen weten, helpt de huidige kennis om ons behandelprogramma aan te scherpen. Wat we nu weten is dat behandeling voor jeugdigen/jongeren echt specifieke aandachtspunten heeft, wat anders is bij volwassenen.

Direct verwijzen naar HYPE via ZorgDomein!

Vanaf nu kunnen huisartsen **rechtstreeks** naar HYPE verwijzen via ZorgDomein voor:

- ✓ Diagnostiek
  - ✓ Behandeling
  - ✓ Consultatie
  - ✓ Second opinion
-

Online Symposium behandelteam HYPE en de onderzoeksgroep BPD YOUNG

Op 15 september 2020 hebben we vanuit het Expertise Centrum voor Vroege Interventie HYPE ons eerste online symposium georganiseerd: 'Borderline bij jongeren'.

De organisatie hiervan was een uitdaging omdat we als team, naast de inhoud, ook verantwoordelijkheid waren voor de techniek. Dit gaf ons de kans om ons hierin te laten bijscholen door de afdeling ICT van GGz Centraal. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen en resulteerde in een online-middag waarin de deelnemers het symposium goed hebben kunnen volgen.

Hierin presenteerden onderzoekers hun wetenschappelijk onderzoek binnen BPD YOUNG! Ook waren er presentaties over de ontwikkeling van persoonlijkheidspathologie, het belang van vroege interventie en hoe we de behandeling binnen ons Expertise Centrum vormgeven als team in samenwerking met jongeren en hun naasten.

Er waren 90 deelnemers. Zij reageerden positief na afloop. Zij lieten weten het fijn te vinden bijgepraat te zijn over onderzoek en behandeling bij deze doelgroep. Wat betreft het wetenschappelijk onderzoek werd gewaardeerd dat het meteen vertaald kan worden naar de dagelijkse praktijk. Ook vonden deelnemers het prettig om een goed symposium te mogen meemaken in deze moeilijke tijd waarin we zitten.

Al met al kijken we terug op een geslaagd online symposium en kijken we uit naar een volgende keer!

Ben je benieuwd naar een kort verslag?

Lees hier het verhaal: <https://www.ggzcentraal.nl/15-9-borderline-bij-jongeren-online-symposium/>
Op onze website www.ggzcentraal.nl/HYPE vind je onder het kopje 'scholing en training voor professionals' meer informatie over ons volledige scholingsaanbod.

HYPE jongeren-platform

Vanaf begin 2019 is het HYPE platform gestart. Alle jongeren die hun behandeling in HYPE hebben afgerond, krijgen een uitnodiging om zitting te nemen in het HYPE platform. Concreet betekent dit dat wij de jongeren van het HYPE platform regelmatig uitnodigen om mee te denken in zaken die belangrijk zijn in de ontwikkeling van ons programma.

We hebben de jongeren gevraagd om mee te denken in tips voor de hulpverlening. Zoals je misschien kunt voorstellen, wilden ze daarover maar al te graag wat input inbrengen! Daarom plaatsen we in iedere nieuwsbrief een aantal 'do's and don'ts' voor de hulpverlening.

Druk leggen

Als je een opdracht voor therapie wilt meegeven, bedenk die dan samen met je cliënt. Anders kan dit heel vervelend voelen voor jongeren. Als je bijvoorbeeld een opdracht mee krijgt om te doen en je doet hem niet, dan helpt het niet om daarover door te gaan, want dan kun je het gevoel krijgen dat je niks goed doet.

Te veel verschillende behandelaars/hulpverleners

Vertrouwen is heel moeilijk en dat lukt helemaal niet goed als je steeds met iemand anders moet praten. Probeer daarom heel duidelijk te zijn waarom je met iemand moet praten en zoveel mogelijk dezelfde therapeut in te plannen.

Abonneren op deze nieuwsbrief!

Wil je de nieuwsbrief ook ontvangen? Schrijf je nu eenvoudig en snel in en ontvang de volgende editie meteen na verschijnen automatisch in je e-mail. Inschrijven kan via onderstaande link:

https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=vs4yBKcAbEexSQYbEgtVA42-loIXI_VGkCYvtbzs97tUMFgyNEpaMjFPQ0pLUUIVRkVDSVQwUTdENC4u

---

De **nieuwsbrief** verschijnt elk kwartaal en is terug te vinden op de website:
www.ggzcentraal.nl/HYPE

Heb je vragen naar aanleiding van deze nieuwsbrief?

Voor verwijzing/aanmelding van cliënten: Désirée Bosman of Remko Bosch, dagelijks bereikbaar via 033 4603500

Voor informatie over de scholing in HYPE: a.gielen@ggzcentraal.nl

Voor informatie over het wetenschappelijk onderzoek: c.hessels@ggzcentraal.nl

